

[UPE(S)11/137/100/4]

TINDAKAN SERTA MERTA

Ketua-ketua Setiausaha, Kementerian-kementerian Persekutuan,
Ketua-ketua Pengarah, Jabatan-jabatan Persekutuan,
Pengerusi/Pengurus Besar/Ketua Pengarah, Badan-badan Berkanun Persekutuan,
Y.B. Setiausaha-setiausaha Kerajaan Negeri,
Pengurus Besar Agensi Perusahaan Awam Bukan Kewangan.

KERAJAAN SERI PADUKA BAGINDA MALAYSIA

PEKELILING AM BIL. 5 TAHUN 1999

PENYEDIAAN RANCANGAN MALAYSIA KELAPAN, 2001-2005

Tujuan

Pekeliling ini menetapkan garis panduan mengenai penyediaan Rancangan Malaysia Kelapan (RMKe8), 2001-2005. Tujuannya diedarkan adalah untuk mendapatkan cadangan program dan projek RMKe8 daripada Kementerian/Jabatan/Badan Berkanun/ Kerajaan Negeri dan Agensi Perusahaan Awam Bukan Kewangan (PABK). Pekeliling ini adalah juga untuk mendapatkan laporan mengenai prestasi pelaksanaan program bagi Rancangan Malaysia Ketujuh (RMKe7) sebagai input kepada perancangan program pembangunan sektor awam untuk tempoh RMKe8.

Dasar dan Strategi RMKe8

2. Dasar dan strategi RMKe8 akan berteraskan Rangka Rancangan Jangka Panjang Ketiga (RRJP3) yang memberi penekanan kepada pembangunan berkualiti ke arah mencapai status negara maju menjelang tahun 2020. Ini melibatkan pengenalan strategi khusus untuk menangani sembilan cabaran utama Wawasan 2020 iaitu pengujudan negara Malaysia yang bersatu dengan mempunyai matlamat yang serupa dan dikongsi bersama; masyarakat yang berjiwa bebas, tenteram dan maju serta yakin terhadap diri sendiri; masyarakat demokratik yang matang; masyarakat yang bermoral dan beretika; masyarakat liberal dan bertolak ansur; masyarakat saintifik, progresif dan berinovatif serta berpandangan jauh ke hadapan; masyarakat penyayang; masyarakat yang adil dalam bidang ekonomi; dan masyarakat makmur dengan ekonomi berdaya saing, dinamik dan kukuh.

3. Strategi ekonomi negara bagi tempoh RMKe8 akan tertumpu kepada usaha meningkatkan daya tahan dan daya saing ekonomi demi memastikan pertumbuhan ekonomi yang pesat serta mapan. Sehubungan dengan itu, asas ekonomi akan diperkukuhkan dengan penggunaan sumber secara efisien manakala pertumbuhan ekonomi akan menekankan kepada peningkatan produktiviti dan ekonomi berasaskan pengetahuan atau *k-economy*. Sektor swasta akan terus menjadi tunjang pembangunan negara manakala sektor awam akan menyediakan kemudahan yang diperlukan bagi membantu kejayaan sektor swasta. Sektor awam juga akan terus berusaha untuk meningkatkan lagi kualiti hidup rakyat serta menentukan pencapaian objektif sosial seperti yang tertera dalam Wawasan 2020 terutamanya dalam aspek pembasmian kemiskinan, pengagihan pertumbuhan ekonomi dengan saksama serta penubuhan masyarakat Malaysia yang bermoral dan memiliki kerohanian yang tinggi.

Perspektif Ekonomi Makro

4. Dalam tempoh RMKe8, teras dasar ekonomi makro adalah pertumbuhan yang pesat serta mapan dengan paras harga yang rendah dan stabil serta akaun luar negara yang seimbang. Struktur ekonomi negara akan terus berubah menjadi ekonomi berasaskan sektor pembuatan berteknologi tinggi dan perkhidmatan. Ekonomi dunia yang dijangka bertambah baik akan memberi kesan positif kepada ekonomi negara serta juga menimbulkan banyak cabaran berikutan penerusan proses liberalisasi. Perbelanjaan swasta, terutamanya perbelanjaan pelaburan, termasuk pelaburan asing, akan terus menjadi penggerak utama kepada pertumbuhan ekonomi. Pelaburan swasta akan digalakkan untuk menumpukan kepada aktiviti-aktiviti yang produktif dan akan mengutamakan penggunaan modal secara efisien. Dalam hubungan ini, tahap kepakaran, profesionalisme serta pengendalian korporat hendaklah dipertingkatkan dan penggunaan teknologi maklumat (*IT*) diperluaskan. Pelaburan awam akan ditumpukan kepada pembangunan infrastruktur sosial dan fizikal, sains dan teknologi (*S&T*), penyelidikan dan pembangunan (*R&D*), kualiti alam sekitar, merintis bidang-bidang berpotensi untuk pertumbuhan ekonomi serta pembangunan sumber tenaga manusia sejajar dengan keperluan industri dan ekonomi berasaskan pengetahuan.

5. Peningkatan produktiviti dan *sumber tenaga manusia* yang berkualiti akan merupakan asas bagi meningkatkan daya saing ekonomi terutama bagi persediaan menuju wawasan 2020. Justeru itu, penggubalan program dan projek RMKe8 perlu memberi penekanan kepada meningkatkan bilangan dan kualiti sumber tenaga manusia mahir dan berasaskan pengetahuan. Oleh itu, sistem penyampaian pendidikan dan latihan yang berkesan perlu diberi keutamaan bagi memastikan pembangunan sumber manusia dapat diteruskan dengan sebaik-baiknya bagi menyediakan keperluan tenaga manusia yang mencukupi.

6. Matlamat dan strategi asas dasar Ekonomi Baru (DEB) dan Dasar Pembangunan Nasional (DPN) akan terus menjadi teras utama pembangunan sosio-ekonomi negara. Dalam hal ini, pelaksanaan dasar dan strategi *penyusunan semula masyarakat dan pengurangan kemiskinan*, akan dipertingkatkan ke arah pencapaian matlamat yang telah digariskan. Usaha akan terus ditumpukan kepada peningkatan bilangan dan peratusan Bumiputera dalam bidang profesional dan pengurusan khususnya dalam sektor ekonomi moden di samping meningkat dan memperkukuhkan pemilikan dan penguasaan Bumiputera dalam sektor korporat. Kerajaan akan terus memainkan peranan penting dalam melahirkan lebih ramai usahawan Bumiputera yang mapan, berdikari serta bertaraf dunia (*world class*) yang mampu bersaing dengan berkesan dalam era globalisasi dan liberalisasi.

7. Usaha juga akan dipertingkatkan lagi bagi mengurangkan ketidaksamaan pendapatan di kalangan rakyat dengan mewujudkan golongan berpendapatan pertengahan yang lebih besar dan makmur di samping menyediakan peluang dan sokongan yang perlu kepada golongan miskin dan kumpulan berpendapatan rendah. Program pendidikan dan latihan yang berkualiti akan diteruskan sebagai satu strategi jangka panjang bagi meningkatkan prospek pekerjaan mereka.

8. Dari segi *pembangunan wilayah*, pembangunan di negeri-negeri kurang maju perlu ditekankan bagi mengurangkan ketidakseimbangan dalam pembangunan ekonomi dan sosial di antara negeri serta di antara bandar dan luar bandar. Sehubungan dengan itu, perancangan projek perlu mengambilkira impak lokasi yang mempengaruhi keseimbangan sosio-ekonomi negeri-negeri. Keseimbangan pembangunan ekonomi juga hendaklah dilihat dari segi kemapanan di mana kepentingan alam sekitar dan penggunaan sumber yang optimum hendaklah diambilkira supaya kekayaan negara bukan sahaja boleh dinikmati oleh generasi sekarang tapi juga oleh generasi akan datang. Bagi mengukur kemapanan, beberapa petunjuk pembangunan perlu diwujudkan dan diperkemas bagi memudahkan tugas pemantauan pelaksanaan program/projek.

Pembangunan Sektoral

9. Teras utama *sektor perindustrian* adalah untuk mempercepatkan pertumbuhan dan meningkatkan eksport khususnya dari segi menggiatkan usaha menarik pelaburan langsung asing (*FDI*) dan meningkatkan produktiviti serta daya saing. Anjakan strategik ke arah industri berteknologi tinggi dan berasaskan pengetahuan akan terus dipromosikan selaras dengan matlamat Pelan Induk Perindustrian (*IMP2*). Tumpuan khusus akan diberi kepada punca-punca pertumbuhan baru terutamanya penggalakan industri berasaskan sumber dengan penekanan kepada pengeluaran produk bernilai tinggi. Aktiviti dan program pelaburan untuk meningkatkan pengeluaran tempatan bagi barangan modal dan perantaraan akan dipromosi bagi mengurangkan penggunaan alat dan komponen import dalam pengeluaran. Kerajaan akan memastikan persekitaran mesra perniagaan yang akan menggalakkan sektor swasta menjalankan aktiviti *R&D*, perolehan teknologi dan lain-lain aktiviti pembuatan. Di samping itu, usaha akan diteruskan dari segi penyediaan sumber tenaga manusia dan kemudahan infrastruktur yang mencukupi serta sokongan berterusan bagi pembangunan Industri Kecil dan Sederhana.

10. *Sektor perkhidmatan* akan dimajukan sebagai satu industri penting bagi menyumbang kepada peningkatan pertumbuhan ekonomi di samping mengurangkan defisit akaun perkhidmatan di dalam imbalan pembayaran. Tahap daya saing sektor ini akan dipertingkatkan supaya lebih banyak jenis perkhidmatan dapat dieksport di samping memenuhi keperluan pasaran tempatan. Dalam hubungan ini, tumpuan akan diberi bagi memajukan lagi sektor kecil seperti kewangan, bank dan insurans, pengangkutan udara, perkapalan, perkhidmatan pelabuhan, pendidikan, pelancongan serta perkhidmatan perantara seperti *IT*, perkhidmatan perniagaan dan profesional.

11. *Sektor pertanian* akan terus diperkukuh bagi memastikan sumbangannya kepada pertumbuhan ekonomi dan pertukaran asing dicapai selaras dengan matlamat Dasar Pertanian Negara Ketiga (DPN3). Sehubungan ini, usaha akan dipergiat lagi bagi meningkatkan kemampuan sektor ini menampung sebahagian besar keperluan makanan negara. Strategi dan program pembangunan pertanian akan ditumpukan kepada mengenalpasti potensi dan sumber yang terdapat untuk dimajukan bagi menyumbang kepada pembangunan sektor ini khususnya penglibatan sektor dalam pertanian berskala besar.

12. Pembangunan *infrastruktur dan utiliti* akan menumpukan kepada usaha untuk mempertingkatkan tahap kecekapan, keupayaan, keselesaan serta keselamatan sistem pengangkutan, perhubungan dan kemudahan awam. Ke arah mencapai matlamat ini, penggunaan rekabentuk infrastruktur yang mesra alam dengan ciri-ciri *IT* akan diterapkan secara meluas untuk menyokong sistem dan rangkaian infrastruktur yang bersepadu dan pengurusan yang berkualiti. Usaha akan dipergiatkan untuk memberi keutamaan kepada penggunaan pengangkutan awam di kawasan bandar, manakala di kawasan luar bandar penekanan akan diberi kepada peningkatan keupayaan pengangkutan yang dapat menjadi pemangkin kepada pembangunan wilayah yang seimbang.

13. Pembangunan *perkhidmatan sosial* hendaklah diberi keutamaan melalui sistem penyampaian yang lebih berkesan bagi meningkatkan kualiti dan bilangan penerima faedah. Oleh itu, liputan kemudahan pendidikan dan latihan, kesihatan, perumahan serta perkhidmatan sosial yang lain perlu diperluaskan. Bagi mencapai objektif ini dan bagi memenuhi permintaan yang semakin meningkat terhadap perkhidmatan yang lebih luas dan bermutu, perkongsian tanggungjawab dengan pihak swasta hendaklah dipertingkatkan dan diberi keutamaan. Peranan Kerajaan dari segi kawalan perlu diperkukuh dan diteruskan bagi menjamin keberkesanan kos dan kualiti.

14. *Dasar penswastaaan* Kerajaan akan terus dipertingkatkan bagi menyumbang ke arah pertumbuhan ekonomi. Bagi mempercepat dan memperluaskan pelaksanaan, Kementerian/Agensi hendaklah mengenalpasti serta mencadangkan projek-projek yang sesuai untuk diswastakan, di samping memberi galakan kepada sektor swasta untuk membuat inisiatif baru bagi mencadangkan mana-mana projek atau aktiviti Kementerian/Agensi yang sesuai untuk diswastakan. Kerjasama dan sokongan dari semua Kementerian/Agensi adalah penting bagi mencapai objektif dasar penswastaaan secara amnya. Sehubungan itu juga, Kementerian/Agensi perlu memperbaiki rangka kerja badan kawalselia masing-masing untuk memastikan aktiviti atau entiti yang diswastakan dapat dikawalselia dengan berkesan.

15. Peranan *S&T dan IT* sebagai satu alat pembangunan yang penting akan terus diberi penekanan selaras dengan perubahan struktur ke arah ekonomi berteknologi tinggi dan berasaskan pengetahuan. Antara lain, penganalan teknologi baru dan inovasi dalam teknologi sedia ada serta penggunaan *IT* akan meningkatkan sumbangan produktiviti faktor keseluruhan (*TFP*) untuk pembangunan ekonomi yang mampan. Sehubungan dengan ini, pelaburan awam akan ditumpukan untuk meningkatkan keperluan infrastruktur dan sumber tenaga manusia untuk pembangunan *S&T, IT* serta *R&D*. Selain daripada menggalakkan penggunaan *IT* dalam pelbagai sektor ekonomi, Kerajaan akan terus memastikan persekitaran yang kondusif untuk pembangunan *IT* dan multimedia oleh sektor swasta.

Panduan Menyediakan Laporan RMKe8

16. Penyediaan RMKe8 akan dibuat dalam dua kategori seperti berikut:

- (a) Program dan projek RMKe7 dan sambungan ke RMKe8; dan
- (b) Program dan projek baru RMKe8.

(a) Program dan Projek RMKe7 dan Sambungan Ke RMKe8

17. Dalam penyediaan laporan kategori pertama ini, ianya akan meliputi laporan penilaian serta maklumat mengenai prestasi kewangan dan pencapaian fizikal bagi setiap projek. Maklumat yang diperlukan hendaklah dimasukkan ke dalam *disket komputer* dengan menggunakan *Borang 1*. Jadual Pelaksanaan Projek yang

di sedia berasaskan *Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil.5 Tahun 1991 (Sistem Penjadualan Yang Bersepadu (SIAP))* hendaklah dikemukakan bersama-sama permohonan projek sambungan.

18. Satu penilaian menyeluruh pencapaian fizikal dan kewangan hendaklah disediakan oleh Kementerian/Agensi termasuk penyesuaian yang telah dilaksanakan, masalah pelaksanaan yang berkaitan dengannya dan cara mengatasinya. Di samping itu, perlu dijelaskan cara pelaksanaan dalam tempoh RMKe8 dan usaha untuk mengatasi kelembapan yang dialami dalam tempoh RMKe7, jika ada. Satu laporan yang berasingan hendaklah disediakan bagi maksud ini dengan menggunakan format seperti di *Lampiran A*.

19. Berdasarkan *Dokumen Kenyataan Dasar RRJP2 dan RMKe7 (Pelaksanaan Dasar dan Program)*, setiap Kementerian/Agensi dikehendaki mengemukakan laporan mengenai pencapaian matlamat dasar dan program setakat ini. Ianya hendaklah disediakan dalam satu laporan yang berasingan dengan menggunakan format seperti di *Lampiran B*.

(b) Program dan Projek Baru RMKe8

20. Bagi program dan projek baru RMKe8, penyediaannya hendaklah diasaskan kepada *Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1992 - Garis Panduan Perancangan Dan Penyediaan Projek Pembangunan* dan selaras dengan *Jadual Pertama Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966*. Bagi cadangan yang melibatkan pembiayaan melalui pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan, khasnya bagi Badan-badan Berkanun, ianya hendaklah mengambil kira dasar/panduan yang telah ditetapkan oleh Perbendaharaan. Dalam membuat anggaran kos projek, perkiraan hendaklah diambil ke atas apa-apa kos sampingan yang dijangkakan. Setiap cadangan program/projek baru dikehendaki mengisi *Borang 2* (borang permohonan program/projek baru) dan disertakan dengan satu *Project Brief* yang berasingan mengikut format seperti di *Lampiran C*.

Penggunaan Wang Rezab

21. Beberapa Badan-badan Berkanun telah dikenalpasti mempunyai lebih yang besar dalam kumpulan wang rezab mereka. Bagi tempoh RMKe8, Badan-badan Berkanun dicadang membiayai sebanyak mungkin yang boleh projek pembangunan masing-masing dengan menggunakan wang rezab mereka.

Program/Projek Yang Tidak Dibiayai Oleh Kerajaan Persekutuan

22. Badan-badan Berkanun Persekutuan, Penguasa Tempatan, Kerajaan Negeri termasuk agensi di bawah Kerajaan Negeri dan agensi-agensi PABK dikehendaki memberi maklumat mengenai program/projek yang dilaksanakan dalam tempoh RMKe7 dan program/projek yang akan dilaksanakan dalam tempoh RMKe8 dengan mengisi *disket komputer* dengan menggunakan *Borang 3*.

Program/Projek Penyelidikan dan Pembangunan di bawah Kerjasama Antarabangsa

23. Semua Kementerian/Jabatan/Badan Berkanun/Kerajaan Negeri dan PABK yang mempunyai program/projek/aktiviti kerjasama antarabangsa dengan negara lain atau pertubuhan/agensi/institusi luar negeri/institusi antarabangsa dikehendaki mengemukakan maklumat dalam *Borang 4*. Maklumat ini perlu bagi mendapatkan gambaran menyeluruh mengenai penglibatan Malaysia dalam program/projek/aktiviti kerjasama antarabangsa dalam RMKe7 dan cadangan RMKe8.

Proses Menyediakan Laporan RMKe8

24. Proses untuk menyediakan laporan RMKe8 adalah seperti berikut:

- (a) Jabatan/Badan Berkanun di bawah Kementerian Persekutuan di peringkat negeri hendaklah berunding terlebih dahulu dengan Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) bagi menyalurkan keperluan program dan projek pembangunan sebelum mengemukakan cadangan program dan projek baru kepada Ibu Pejabat di peringkat Persekutuan;
- (b) Semua maklumat mengenai projek Kerajaan Negeri dan agensi di bawah Kerajaan Negeri hendaklah diselaras oleh UPEN. Pihak UPEN hendaklah menilai, mengkaji dan memperakukan sebelum dikemukakan kepada Agensi Pusat. Di samping itu, satu laporan yang telah diselaras dan disatukan dengan merangkumi laporan bagi semua agensi di bawah negeri masing-masing hendaklah dikemukakan mengikut format seperti di *Lampiran D*;
- (c) Jabatan/Badan Berkanun di peringkat Persekutuan hendaklah mengemukakan laporan kepada Kementerian masing-masing untuk disemak, dikaji, diperaku dan disatukan terlebih dahulu;

- (d) Agensi-agensi PABK dikehendaki menghantar *disket komputer* yang mengandungi maklumat yang dikehendaki dengan menggunakan **Borang 3** terus kepada Unit Perancang Ekonomi;
- (e) Setiap Kementerian Persekutuan hendaklah mengemukakan satu laporan yang telah diselaras dan disatukan dengan merangkumi laporan bagi semua agensi di bawah portfolio masing-masing, berserta *disket komputer* berkenaan yang telah disemak, ditapis, diperaku dan disatukan. Ini bermakna Kementerian hendaklah terlebih dahulu mengadakan pemeriksaan belanjawan ke atas agensi masing-masing bagi menentukan keperluan dan keutamaan program dan projek; dan
- (f) Laporan dan maklumat yang lengkap hendaklah dikelaskan "SULIT" dan dikemukakan kepada Agensi-agensi Pusat seperti berikut:

Unit Perancang Ekonomi (UPE)	- 4 salinan
Unit Penyelarasan Pelaksanaan (UPP)	- 2 salinan
Perbendaharaan	- 2 salinan
Jabatan Perkhidmatan Awam	- 2 salinan

Surat Menyurat Dan Pertanyaan

25. Semua surat menyurat mengenai Pekeliling ini hendaklah dialamatkan kepada:

Ketua Pengarah
Unit Perancang Ekonomi
Kompleks Jabatan Perdana Menteri
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
Blok B 6, Precinct 9
62502 PUTRAJAYA.
(U.P: Pengarah Belanjawan)

Tarikh Untuk Mengemukakan Laporan

26. Tarikh untuk mengemukakan laporan adalah seperti berikut:
- a) Maklumat bagi program/projek RMKe7 dan sambungan ke RMKe8 yang menggunakan **Borang 1** hendaklah dikemukakan pada **28 Februari 2000**;
  - b) Lain-lain maklumat yang menggunakan **Borang 2, Borang 3 dan Borang 4** hendaklah dikemukakan pada **31 Mac 2000**.

Pegawai Perhubungan

27. Setiap Kementerian, UPEN dan Jabatan Pembangunan Persekutuan hendaklah melantik seorang pegawai kanan masing-masing yang akan bertanggungjawab untuk berhubung dengan UPE bagi menyelaraskan kerja-kerja penyediaan RMKe8. Nama pegawai tersebut hendaklah disampaikan kepada UPE dalam tempoh satu bulan dari tarikh Pekeliling ini.

" BERKHIDMAT UNTUK NEGARA "

(TAN SRI ABDUL HALIM BIN ALI)
Ketua Setiausaha Negara
selaku Pengerusi Jawatankuasa
Perancang Pembangunan Negara

JABATAN PERDANA MENTERI
PUTRAJAYA

16 November 1999

BORANG 1

PROGRAM/PROJEK RMKE7 DAN SAMBUNGAN

1	KEMENTERIAN					
2	AGENSI					
3	AGENSI PELAKSANA					
4	MAKSUD PEMBANGUNAN					
5	BUTIRAN					
6	SIRI					
7	NAMA PROGRAM/PROJEK					
8	SEKTOR					
9	NEGERI					
10	SASARAN PROJEK ADALAH UNTUK PEMBANGUNAN KAWASAN/PENDUDUK LUAR BANDAR	Ya: _____	Tidak: _____			
11	INDIKATOR PROJEK					
	(a) Program Mengurangkan Kemiskinan	Ya: _____	Tidak: _____			
	Sekiranya 'Ya', nyatakan peratusan peruntukan untuk program berikut:					
	(i) Penambahan Pendapatan					
	(ii) Kemudahan Asas					
	(iii) Pembangunan Manusia					
	(iv) Lain-lain					
	(b) Program Penyusunan Semula Masyarakat					
	(i) Pembangunan Usahawan Bumiputera	Ya: _____	Tidak: _____			
	(ii) Pendidikan dan Latihan Bumiputera	Ya: _____	Tidak: _____			
	(iii) Lain-lain	Ya: _____	Tidak: _____			
	(c) Program Alam Sekitar	Ya: _____	Tidak: _____			
	(d) Projek KESBAN	Ya: _____	Tidak: _____			
	(e) Projek IT	Ya: _____	Tidak: _____			
12	PIHAK BERKUASA TEMPATAN					
13	KOS PROJEK (RM)					
14	PERUNTUKAN RMKe7 (RM)					
		TAHUN				
		1996	1997	1998	1999	2000
						JUMLAH (Anggaran)
15	PERBELANJAAN RMKe7 (RM)					
16	KEPERLUAN PERUNTUKAN RMKe8 (RM)					

17 PECAHAN PERBELANJAAN PROGRAM/PROJEK
DALAM RMKe7

		TAHUN					JUMLAH (Anggaran)
		1996	1997	1998	1999	2000	
(a)	Tanah	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(b)	Penyiasatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(c)	Kerja Ukur	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(d)	Penempatan Semula Setinggalan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(e)	Bangunan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(f)	Bangunan Bukan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(g)	Lain-lain binaan (spt. jalannya)	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(h)	Alat-alat Jentera Dan Kelengkapan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(i)	Perabot & Lain Pemasangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(j)	Pemasangan Dan Kelengkapan IT	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(k)	Perisodangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(l)	Penternakan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(m)	Bayaran Pakar Runding						
	(i) Tempatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
	(ii) Asing	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(n)	Bayaran kepada Pihak Berkuasa Tempatan & kemudahan awam	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(o)	Lain-lain	RM	_____	_____	_____	_____	_____

18 PECAHAN JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK MENGIKUT
JENIS PERBELANJAAN PEMBANGUNAN DALAM RMKe8
(ANGGARAN)

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
(a)	Tanah	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(b)	Penyiasatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(c)	Kerja Ukur	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(d)	Penempatan Semula Setinggalan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(e)	Bangunan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(f)	Bangunan Bukan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____

(g) Lain-lain binaan (spt. jalannya)	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(h) Alat-alat jentera Dan Kelengkapan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(i) Perabot & Lain Pemasangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(j) Pemasangan Dan Kelengkapan IT	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(k) Perladangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(l) Penternakan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(m) Bayaran Pakar Runding						
(i) Tempatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(n) Bayaran kepada Pihak Berkusa Tempatan & kemudahan awam	RM	_____	_____	_____	_____	_____
(o) Lain-lain	RM	_____	_____	_____	_____	_____

19 PERATUSAN JUMLAH KOS PROGRAM/
PROJEK MENGIKUT KOS TEMPATAN
DAN KOS ASING SEMASA RMKe7

		TAHUN					JUMLAH
		1996	1997	1998	1999	2000	
Kos Asing :	%	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Kos Tempatan :	%	_____	_____	_____	_____	_____	_____

20 PERATUSAN JUMLAH KOS PROGRAM/
PROJEK MENGIKUT KOS TEMPATAN
DAN KOS ASING DALAM RMKe8.

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
Kos Asing :	%	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Kos Tempatan :	%	_____	_____	_____	_____	_____	_____

21 PENGGUNAAN BAHAN-BAHAN PEMBINAAN
DALAM TEMPOH RMKe7 DAN RMKe8.

NAMA BAHAN: _____

		TAHUN					JUMLAH
		1996	1997	1998	1999	2000	
Jumlah kuantiti digunakan							
(i) Tempatan		_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing		_____	_____	_____	_____	_____	_____
Kos seunit (RM)							
(i) Tempatan		_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing		_____	_____	_____	_____	_____	_____

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
Jumlah kuantiti digunakan							
(i) Tempatan							
(ii) Asing							
Kos seunit (RM)							
(i) Tempatan							
(ii) Asing							
22	JUMLAH PERUNTUKAN RMKe8 YANG DIPOHON DARJ SUMBER KERAJAAN PERSEKUTUAN		RM				
23	JUMLAH PERUNTUKAN YANG DIPOHON DARIPADA KERAJAAN PERSEKUTUAN PADA TAHUN 2001		RM				
24	PECAHAN SUMBER PEMBIAYAAN RMKe8 BAGI PROGRAM/PROJEK (DI MANA BERKENAAN)	TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
(a) Sumber Persekutuan							
(i) Cara Langsung		RM					
(ii) Pinjaman		RM					
(b) Sumber Negeri							
(i) Cara Langsung		RM					
(ii) Pinjaman		RM					
(c) Sumber Lain							
(i) Pinjaman Dalam Negeri		RM					
(ii) Pinjaman Luar Negeri		RM					
(iii) Sumber Sendiri/ Wang Rezab		RM					
(iv) Sumber Lain		RM					
25	PENCAPAIAN FIZIKAL (DI MANA BERKENAAN) BAGI PROGRAM/PROJEK YANG TIDAK DISAMBUNG KE RMKe8	TAHUN					JUMLAH
		1996	1997	1998	1999	2000	
(a) Peratus							
(b) Hektar							
(c) Bilangan							
(d) Kilometer							
(e) Kerja-kerja pembinaan/ pemasangan (%)							
(f) Perolehan (%)							
(g) Lain-lain							

26	MATLAMAT FIZIKAL (DI MANA BERKENAAN) BAGI PROGRAM/PROJEK YANG DISAMBUNG KE RMKe8	TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
	(a) Peratus	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	(b) Hektar	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	(c) Bilangan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	(d) Kilometer	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	(e) Kerja-kerja pembinaan/pemasangan (%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	(f) Perolehan (%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	(g) Lain-lain	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Nama Pegawai Pelapor : _____
 Jawatan : _____
 Kementerian/Agensi : _____
 Alamat : _____
 No. Telefon : _____
 No. Fax : _____
 E-mail : _____

PANDUAN MENGISI BORANG 1

Maklumat mengenai peruntukan/perbelanjaan adalah dalam Ringgit yang terdekat.

Maklumat yang tersedia di butiran 1 hingga butiran 9 serta butiran 13 dan butiran 14 hendaklah dikekalkan.

Butiran 11: Hanya program/projek yang terlibat secara langsung dengan program berkenaan sahaja yang perlu menanda ruangan 'Ya'.

Butiran 15: Nyatakan perbelanjaan sebenar bagi tahun 1996-1999 dan anggaran perbelanjaan tahun 2000. Maksud **Perbelanjaan Sebenar ialah apabila cek telah dikeluarkan untuk pembayaran kepada pendorong/pembekal/penjual** oleh Akauntan Negara/Kementerian/Badan Berkanun/Penguasa Tempatan/PABK. Perbelanjaan ini **tidak termasuk pengeluaran cek oleh Kementerian kepada Badan-badan Berkanun.**

Butiran 16: Peruntukan yang diperlukan bagi menyiapkan projek termasuk untuk pembelian perabot, kelengkapan, bayaran premium tanah, bayaran balik wang tahanan dan sebagainya.

Butiran 17 dan 18: Lain-lain binaan ialah kos penyambungan berbagai-bagai kemudahan infrastruktur di luar kawasan projek seperti jalan masuk ke kawasan projek, penyambungan parit dari kawasan projek ke parit besar di luar kawasan projek, pemetungan, jambatan dan lain-lain binaan di luar kawasan projek. Sementara lain-lain pemasangan ialah pemasangan dan penyambungan talian telefon, bekalan air dan bekalan elektrik di dalam kawasan projek dan di luar kawasan projek.

Butiran 19 dan 20: Kos asing ialah kos bagi barangan atau perkhidmatan dari luar negeri, manakala kos tempatan ialah kos bagi barangan atau perkhidmatan dalam negeri. Jumlah bagi kedua-dua kos ini hendaklah sama dengan jumlah kos projek.

Butiran 25 dan 26: Gunakan unit yang sesuai seperti kilometer, hektar dan lain-lain bagi menyatakan pencapaian yang diharapkan. Isikan maklumat di mana berkenaan.

BORANG 2

PROGRAM/PROJEK BARU

1	KEMENTERJAN	_____
2	AGENSI	_____
3	AGENSI PELAKSANA	_____
4	MAKSUD PEMBANGUNAN	_____
5	BUTIRAN	_____
6	NAMA PROGRAM/PROJEK	_____
7	SKOP PROGRAM/PROJEK	_____
8	SEKTOR	_____
9	JENIS PROGRAM/PROJEK	_____
10	OBJEKTIF PROGRAM/PROJEK	_____
11	KEUTAMAAN PROGRAM/PROJEK	_____
12	TEMPAT PROGRAM/PROJEK	(a) Negeri: _____ (b) Daerah: _____
13	SASARAN PROJEK ADALAH UNTUK PEMBANGUNAN KAWASAN/PENDUDUK LUAR BANDAR	Ya: _____ Tidak: _____
14	PIHAK BERKUASA TEMPATAN	_____
15	KAWASAN PARLIMEN	_____
16	KAWASAN DEWAN UNDANGAN NEGERI	_____
17	KAWASAN PROGRAM/PROJEK	(a) Bandar: _____ (b) Luar Bandar: _____ (c) Kedua-dua: _____
18	INDIKATOR PROJEK	
	(a) Program Mengurangkan Kemiskinan	Ya: _____ Tidak: _____
	Sekiranya 'Ya', nyatakan peratusan peruntukan untuk program berikut:	
	(i) Penambahan Pendapatan	_____
	(ii) Kemudahan Asas	_____
	(iii) Pembangunan Manusia	_____
	(iv) Lain-lain	_____
	(b) Program Penyusunan Semula Masyarakat	
	(i) Pembangunan Usahawan Bumiputera	Ya: _____ Tidak: _____
	(ii) Pendidikan dan Latihan Bumiputera	Ya: _____ Tidak: _____
	(iii) Lain-lain	Ya: _____ Tidak: _____
	(c) Program Alam Sekitar	Ya: _____ Tidak: _____
	(d) Projek KESBAN	Ya: _____ Tidak: _____
	(e) Projek IT	Ya: _____ Tidak: _____

19 SAMA ADA PROGRAM/PROJEK AKAN DILAKSANAKAN MELALUI PENSWASTAAN Ya : _____ Tidak : _____

20 SAMA ADA PROGRAM/PROJEK AKAN DILAKSANAKAN MELALUI DEFERRED PAYMENT Ya : _____ Tidak : _____

21 CARA PELAKSANAAN PROGRAM/PROJEK

Tender terbuka _____ Tender terhad _____ Turnkey _____

Rundingan terus _____ Lain-lain _____

22 TEMPOH PELAKSANAAN PROGRAM/PROJEK Tahun mula : _____ Tahun siap : _____

23 PECAHAN JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK MENGIKUT JENIS PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
(a) Tanah	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(b) Penyiasatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(c) Kerja Ukur	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d) Penempatan Semula Setinggan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e) Bangunan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(f) Bangunan Bukan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(g) Lain-lain binaan (spt. jalanraya)	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(h) Alat-alat Jernam Dan Kelengkapan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(i) Perabot & Lain-lain Pemasangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(j) Pemasangan Dan Kelengkapan IT	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(k) Perladangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(l) Penternakan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(m) Bayaran Pakar Runding							
(i) Tempatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(n) Bayaran kepada Pihak Berkuasa Tempatan & kemudahan awam	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(o) Lain-lain	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
24 JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____

25 PERATUSAN JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK
MENGIKUT KOS TEMPATAN DAN KOS ASING

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
Kos Asing :	%	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Kos Tempatan :	%	_____	_____	_____	_____	_____	_____

26 PENGGUNAAN BAHAN-BAHAN PEMBINAAN
DALAM TEMPOH RMKe7 DAN RMKe8.

NAMA BAHAN: _____

	TAHUN					JUMLAH
	1996	1997	1998	1999	2000	
Jumlah kuantiti digunakan						
(i) Tempatan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Kos seunit(RM)						
(i) Tempatan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	_____	_____	_____	_____	_____	_____

	TAHUN					JUMLAH
	2001	2002	2003	2004	2005	
Jumlah kuantiti digunakan						
(i) Tempatan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Kos seunit(RM)						
(i) Tempatan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	_____	_____	_____	_____	_____	_____

27 JUMLAH PERUNTUKAN RMKe8 YANG DIPOHON
DARI SUMBER KERAJAAN PERSEKUTUAN

RM _____

28 JUMLAH PERUNTUKAN YANG DIPOHON DARIPADA
KERAJAAN PERSEKUTUAN PADA TAHUN 2001

RM _____

29 PECAHAN SUMBER PEMBAYARAN
PROGRAM/PROJEK (DI MANA BERKENAAN)

			TAHUN					JUMLAH
			2001	2002	2003	2004	2005	
(a) Sumber Persekutuan								
(i) Cara Langsung	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(ii) Pinjaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(b) Sumber Negeri								
(i) Cara Langsung	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(ii) Pinjaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(c) Sumber Lain								
(i) Pinjaman Dalam Negeri	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(ii) Pinjaman Luar Negeri	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(iii) Sumber Sendiri/ Wang Rezab	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
(iv) Sumber Lain	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____	

30 PERBELANJAAN PENGURUSAN BAGI RMKe8		TAHUN					
		2001	2002	2003	2004	2005	JUMLAH
(a)	Gaji dan upah RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(b)	Pengangkutan dan perjalanan RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(c)	Kemudahan awam (bekalan air, elektrik dan lain-lain) RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d)	Sewa RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e)	Bekalan dan bahan-bahan RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(f)	Penyelenggaraan dan pembaikan yang dibeli RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(g)	Lain-lain perkhidmatan iktisad dan keruan RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(h)	Lain-lain RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
31 JUMLAH TENAGA MANUSIA YANG DIPERLUKAN DI BAWAH RMKe8							
(a)	Kumpulan Pengurusan Tertinggi	_____					
(b)	Kumpulan Pengurusan dan Profesional	_____					
(c)	Kumpulan Sokongan	_____					
32 MATLAMAT FIZIKAL (DI MANA BERKENAAN)		TAHUN					
		2001	2002	2003	2004	2005	JUMLAH
(a)	Peratus	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(b)	Hektar	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(c)	Bilangan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d)	Kilometer	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e)	Kerja-kerja pembinaan/pemasangan (%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(f)	Perolehan(%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(g)	Lain-lain	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Nama Pegawai Pelapor : _____
 Jawatan : _____
 Kementerian/Agensi : _____
 Alamat : _____
 No. Telefon : _____
 No. Fax : _____
 E-mail : _____

PANDUAN MENGISI BORANG 2

Maklumat mengenai peruntukan/perbelanjaan adalah dalam **Ringgit** yang terdekat.

Butiran 7 : Skop program/projek adalah dalam unit ukuran, misalnya, Pembinaan sebuah jalan sepanjang 4 km, pembinaan sebuah bangunan 4 tingkat dan sebuah jeti; dan sebagainya.

Butiran 11: Nyatakan keutamaan program/projek berdasarkan bilangan projek yang dipohon. Sekiranya 100 projek dipohon, nyatakan keutamaan 1 hingga 100.

Butiran 12: Bagi program/projek yang merangkumi lebih dari satu negeri atau daerah, memadailah dengan dicatatkan perkataan "pelbagai negeri".

Butiran 17: Sila rujuk *Senarai Nama-nama Bandar Mengikut Negeri* seperti di **Lampiran E**. Bagi mana-mana program/projek yang tidak terletak di bandar berkenaan ianya dianggap terletak di luar bandar. Hanya satu petak sahaja perlu diisi.

Butiran 18: Hanya program/projek yang *terlibat secara langsung* dengan program berkenaan sahaja yang perlu menanda ruangan 'Ya'.

Butiran 23: *Lain-lain binaan* ialah kos penyambungan berbagai-bagai kemudahan infrastruktur di luar kawasan projek seperti jalan masuk ke kawasan projek, penyambungan parit dari kawasan projek ke parit besar di luar kawasan projek, pembetungan, jambatan dan lain-lain binaan di luar kawasan projek. Sementara *lain-lain pemasangan* ialah pemasangan dan penyambungan talian telefon, bekalan air dan bekalan elektrik di dalam kawasan projek dan di luar kawasan projek.

Butiran 25: Kos asing ialah kos bagi barangan atau perkhidmatan dari luar negeri, manakala kos tempatan ialah kos bagi barangan atau perkhidmatan dalam negeri. Jumlah bagi kedua-dua kos ini hendaklah sama dengan jumlah kos program/projek.

Butiran 32: Gunakan unit yang sesuai seperti kilometer, hektar dan lain-lain bagi menyatakan pencapaian yang diharapkan. Isikan maklumat di mana berkenaan.

BORANG 3

**PROGRAM/PROJEK RMKE7 DAN RMKE8 TANPA PEMBIAYAAN
KERAJAAN PERSEKUTUAN**

1	NAMA AGENSI	_____
2	BILANGAN PROJEK	_____
3	NAMA PROGRAM/PROJEK	_____
4	SKOP PROGRAM/PROJEK	_____
5	SEKTOR	_____
6	JENIS PROGRAM/PROJEK	_____
7	OBJEKTIF PROGRAM/PROJEK	_____
8	TEMPAT PROGRAM/PROJEK	(a) Negeri: _____ (b) Daerah: _____
9	PIHAK BERKUASA TEMPATAN	_____
10	KAWASAN PARLIMEN	_____
11	KAWASAN DEWAN UNDANGAN NEGERI	_____
12	KAWASAN PROGRAM/PROJEK	(a) Bandar: _____ (b) Luar Bandar: _____ (c) Kedua-dua: _____
13	INDIKATOR PROJEK	
	(a) Program Mengurangkan Kemiskinan	Ya : _____ Tidak : _____
	Sekiranya 'Ya', nyatakan peratusan peruntukan untuk program berikut:	
	(i) Penambahan Pendapatan	_____
	(ii) Kemudahan Asas	_____
	(iii) Pembangunan Manusia	_____
	(iv) Lain-lain	_____
	(b) Program Penyusunan Semula Masyarakat	
	(i) Pembangunan Usahawan Bumiputera	Ya : _____ Tidak : _____
	(ii) Pendidikan dan Latihan Bumiputera	Ya : _____ Tidak : _____
	(iii) Lain-lain	Ya : _____ Tidak : _____
	(c) Program Alam Sekitar	Ya : _____ Tidak : _____
	(d) Projek KESBAN	Ya : _____ Tidak : _____
	(e) Projek IT	Ya : _____ Tidak : _____
14	SAMA ADA PROGRAM/PROJEK AKAN DILAKSANAKAN MELALUI PENSWASTAAN	Ya : _____ Tidak : _____
15	SAMA ADA PROGRAM/PROJEK AKAN DILAKSANAKAN MELALUI DEFERRED PAYMENT	Ya : _____ Tidak : _____
16	CARA PELAKSANAAN PROGRAM/PROJEK	Tender terbuka _____ Tender terhad _____ Turnkey _____ Rundingan terus _____ Lain-lain _____

17 TEMPOH PELAKSANAAN PROGRAM/PROJEK Tahun mula : _____ Tahun siap : _____

18 PECAHAN JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK MENGIKUT JENIS PERBELANJAAN PEMBANGUNAN DALAM RMKe7

		TAHUN					JUMLAH
		1996	1997	1998	1999	2000	
(a) Tanah	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(b) Penyiasatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(c) Kerja Ukur	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d) Penempatan Semula Setinggal	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e) Bangunan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(f) Bangunan Bukan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(g) Lain-lain binaan (spt. jalanraya)	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(h) Alat-alat Jentera Dan Kelengkapan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(i) Perabot & Lain-lain Pemasangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(j) Pemasangan Dan Kelengkapan IT	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(k) Perladangan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(l) Penternakan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(m) Bayaran Pakar Runding							
(i) Tempatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(ii) Asing	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(n) Bayaran kepada Pihak Berkuasa Tempatan & kemudahan awam	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(o) Lain-lain	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____

19 JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK DALAM RMKe7 RM _____

20 PECAHAN JUMLAH KOS PROGRAM/PROJEK MENGIKUT JENIS PERBELANJAAN PEMBANGUNAN DALAM RMKe8

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
(a) Tanah	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(b) Penyiasatan	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(c) Kerja Ukur	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d) Penempatan Semula Setinggal	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e) Bangunan Untuk Kediaman	RM	_____	_____	_____	_____	_____	_____

		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
Jumlah kuantiti digunakan :							
	(i) Tempatan						
	(ii) Asing						
Kos seunit (RM)							
	(i) Tempatan						
	(ii) Asing						
25	PECAHAN SUMBER PEMBIAYAAN PROGRAM/PROJEK (DI MANA BERKENAAN) DALAM RMKe7.						
		TAHUN					JUMLAH
		1996	1997	1998	1999	2000	
	(a) Sumber Negeri						
	(i) Cara Langsung RM						
	(ii) Pinjaman RM						
	(b) Sumber Lain						
	(i) Pinjaman Dalam Negeri RM						
	(ii) Pinjaman Luar Negeri RM						
	(iii) Sumber Sendiri/ Wang Rezab RM						
	(iv) Sumber Lain RM						
26	PECAHAN SUMBER PEMBIAYAAN PROGRAM/PROJEK (DI MANA BERKENAAN) DALAM RMKe8.						
		TAHUN					JUMLAH
		2001	2002	2003	2004	2005	
	(a) Sumber Negeri						
	(i) Cara Langsung RM						
	(ii) Pinjaman RM						
	(b) Sumber Lain						
	(i) Pinjaman Dalam Negeri RM						
	(ii) Pinjaman Luar Negeri RM						
	(iii) Sumber Sendiri/ Wang Rezab RM						
	(iv) Sumber Lain RM						
27	PENCAPAIAN FIZIKAL (DI MANA BERKENAAN) DALAM TEMPOH RMKe7						
		TAHUN					JUMLAH
		1996	1997	1998	1999	2000	
	(a) Peratus						
	(b) Hektar						

(c) Bilangan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d) Kilometer	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e) Kerja-kerja pembinaan/ pemasangan (%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(f) Perolehan(%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(g) Lain-lain	_____	_____	_____	_____	_____	_____
28 MATLAMAT FIZIKAL (DI MANA BERKENAAN) DALAM TEMPOH RMKe8						
		TAHUN				
	2001	2002	2003	2004	2005	JUMLAH
(a) Peratus	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(b) Hektar	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(c) Bilangan	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(d) Kilometer	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(e) Kerja-kerja pembinaan/ pemasangan (%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(f) Perolehan(%)	_____	_____	_____	_____	_____	_____
(g) Lain-lain	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Nama Pegawai Pelapor : _____
 Jawatan : _____
 Kementerian/Agensi : _____
 Alamat : _____
 No. Telefon : _____
 No. Fax : _____
 E-mail : _____

PANDUAN MENGISI BORANG 3

Maklumat mengenai peruntukan/perbelanjaan adalah dalam Ringgit yang terdekat.

Butiran 4 : Skop program/projek adalah dalam unit ukuran, misalnya, Pembinaan sebuah jalan sepanjang 4 km, pembinaan sebuah bangunan 4 tingkat dan sebuah jeti; dan sebagainya.

Butiran 8 : Bagi program/projek yang merangkumi lebih dari satu negeri atau daerah, memadaiilah dengan dicatatkan perkataan "pelbagai negeri".

Butiran 12 : Sila rujuk *Senarai Nama-nama Bandar Mengikut Negeri* seperti di *Lampiran E*. Bagi mana-mana program/projek yang tidak terletak di bandar berkenaan dianggap terletak di luar bandar. Hanya satu petak sahaja perlu diisi.

Butiran 13: Hanya program/projek yang *terlibat secara langsung* dengan program berkenaan sahaja yang perlu menanda ruangan 'Ya'.

Butiran 18 dan 20: *Lain-lain binaan* ialah kos penyambungan berbagai-bagai kemudahan infrastruktur di luar kawasan projek seperti jalan masuk ke kawasan projek, penyambungan parit dari kawasan projek ke parit besar di luar kawasan projek, pemetungan, jambatan dan lain-lain binaan di luar kawasan projek. Sementara *lain-lain pemasangan* ialah pemasangan dan penyambungan talian telefon, bekalan air dan bekalan elektrik di dalam kawasan projek dan di luar kawasan projek.

Butiran 22 dan 23: Kos asing ialah kos barangan dan perkhidmatan dari luar negeri, manakala kos tempatan ialah kos barangan dan perkhidmatan dalam negeri. Jumlah bagi kedua-dua kos ini hendaklah sama dengan jumlah kos program/projek.

Butiran 25: Sumber pembiayaan program/projek adalah bagi keseluruhan tempoh RMKe7 mengikut sumber-sumber tertentu di mana yang berkaitan.

Butiran 26: Sumber pembiayaan program/projek adalah bagi keseluruhan tempoh RMKe8 mengikut sumber-sumber tertentu di mana yang berkaitan.

Butiran 27 dan 28: Gunakan unit yang sesuai seperti kilometer, hektar dan lain-lain bagi menyatakan pencapaian dan matlamat fizikal program/projek yang diharapkan. Isikan maklumat di mana berkenaan.

BORANG 4

**MAKLUMAT MENGENAI
PROGRAM/PROJEK/AKTIVITI KERJASAMA ANTARABANGSA**

1	NAMA AGENSI	_____			
2	NEGARA/PERTUBUHAN/AGENSI/ INSTITUSI LUAR NEGERI DAN ANTARABANGSA YANG BERKENAAN	_____			
3	PERINGKAT KERJASAMA (Sila tandakan 'X' di mana berkenaan)				
	BILATERAL	_____			
	MULTILATERAL	_____			
	REGIONAL	_____			
	INSTITUTIONAL	_____			
4	KETERANGAN MENGENAI PROGRAM/PROJEK/AKTIVITI KERJASAMA YANG DILAKSANAKAN DALAM TEMPOH RMK7:				
	Tajuk :	_____			
		_____			
	Objektif :	_____			
		_____			
	Aktiviti Yang Dijalankan :	_____			
		_____			
	Sumber Pembiayaan :	_____			
5	SENARAI PERJANJIAN/MOU BERKAITAN YANG DITANDATANGANI:				
	Tajuk :	_____			
		_____			
	Signatories :	_____			
		_____			
	Tarikh Ditandatangani :	_____			
	Tempoh Laku (Effectiveness) :	_____			
6	NILAI SUMBANGAN YANG DIBAYAR/DITERIMA SETIAP TAHUN:				
		Dibayar		Diterima	
		(RM)	Matawang Asing	(RM)	Matawang Asing
	1996	_____	_____	_____	_____
	1997	_____	_____	_____	_____
	1998	_____	_____	_____	_____
	1999	_____	_____	_____	_____
	2000 (Anggaran)	_____	_____	_____	_____

7 PERBELANJAAN UNTUK PROGRAM/PROJEK/AKTIVITI INI DALAM TEMPOH RMKe7:

	Pembangunan (RM)	Mengurus (RM)
1996	_____	_____
1997	_____	_____
1998	_____	_____
1999	_____	_____
2000 (Anggaran)	_____	_____

B KETERANGAN MENGENAI PROGRAM/PROJEK/AKTIVITI KERJASAMA YANG AKAN DILAKSANAKAN DALAM TEMPOH RMKe8:

Tajuk : _____

Objektif : _____

Aktiviti Yang Dicadangkan : _____

Sumber Pembiayaan : _____

Nama Pegawai Pelapor : _____

Jawatan : _____

Kementerian/Agensi : _____

Alamat : _____

No. Telefon : _____

No. Fax : _____

E-mail : _____

PANDUAN MENGISI BORANG 4

Maklumat ini perlu bagi mendapatkan gambaran menyeluruh mengenai penglibatan Kementerian/Agensi dalam program/projek/aktiviti kerjasama antarabangsa. Walau bagaimanapun, Kementerian/Agensi tidak perlu memberikan maklumbalas mengenai program/projek/aktiviti berikut:

Yang berbentuk *trade/investment promotion*

Yang dibiayai melalui pinjaman daripada sumber asing

Sila gunakan borang berasingan bagi setiap negara atau pertubuhan atau agensi atau institusi, kecuali bagi program/projek/aktiviti yang melibatkan *multicountries* atau *multiparties*, yang boleh dibuat menggunakan borang yang sama.

Butiran 2: Sila nyatakan nama negara/pertubuhan/agensi/institusi luar negeri dan antarabangsa yang terlibat dalam program kerjasama dengan Kementerian/Agensi.

Butiran 3: Contoh: *Bilateral* bagi kerjasama peringkat negara dengan Jepun, Kanada, Afrika Selatan, Ghana dll.; *Multilateral* bagi kerjasama dengan agensi-agensi seperti PBB, Bank Dunia, ADB dll; *Regional* (seperti ASEAN, APEC, *Growth Triangle* dll.); *Institutional* (seperti kerjasama khusus, program kembar dll. di peringkat institusi, universiti, kementerian dan jabatan). Bagi program yang melibatkan lebih dari satu peringkat kerjasama, sila tandakan semua yang berkenaan.

Butiran 4: Sila maklumkan program/projek/aktiviti yang dilaksanakan, khususnya tajuk, objektif, aktiviti yang dijalankan dan juga sumber pembiayaan. Sila lampirkan *brief/annual report*, jika berkenaan.

Butiran 5: Sila senaraikan semua perjanjian/MOU berkaitan yang ditandatangani berhubung dengan program/projek/aktiviti ini.

Butiran 6: Sebagai negara ahli, Malaysia ada membuat **sumbangan** (*contribution/subscription*) kepada beberapa pertubuhan tertentu. Selain itu, sesetengah negara dan pertubuhan antarabangsa ada memberi sumbangan kewangan sebagai menyokong program/projek/aktiviti khusus Kementerian/Agensi. Sekiranya sumbangan ini disalurkan melalui Kementerian/Agensi, sila nyatakan nilai sumbangan dalam **matawang yang disumbang** dan juga **RM yang bersamaan**.

Butiran 7: Sila senaraikan jumlah perbelanjaan dibuat bagi membiayai program/projek/aktiviti ini setiap tahun bagi tempoh RMKe7.

Butiran 8: Sila maklumkan program/projek/aktiviti yang dilaksanakan, khususnya tajuk, objektif, aktiviti yang dicadang dijalankan dan juga sumber pembiayaan.

**LAPORAN PENILAIAN KESELURUHAN PRESTASI
KEWANGAN DAN FIZIKAL BAGI PROGRAM/PROJEK
PEMBANGUNAN RANCANGAN MALAYSIA KETUJUH**

I. LATAR BELAKANG

Bahagian ini menyediakan satu latar belakang ringkas mengenai wawasan/matlamat Kementerian/Agensi dalam RMKe7 dan program/projek yang berkaitan termasuklah objektif, peruntukan RMKe7 dan anggaran kos projek.

II. PRESTASI KEWANGAN

Bahagian ini menyatakan prestasi kewangan dengan menyatakan peruntukan (termasuk peruntukan tambahan) bagi tahun 1996, 1997, 1998, 1999 dan 2000 serta perbelanjaan sebenar bagi tahun 1996, 1997, 1998 dan anggaran perbelanjaan bagi tahun 1999 dan 2000.

III. PRESTASI FIZIKAL

Bahagian ini menyatakan prestasi fizikal secara keseluruhan bagi program/projek di bawah Kementerian/Agensi. Satu jadual menunjukkan bilangan dan peratusan program/projek siap, dahului jadual, ikut jadual, lewat jadual, dalam pelaksanaan dan belum mula perlu disertakan. Kementerian/Agensi juga diminta mengemukakan prestasi fizikal dalam bentuk peratus, hektar, bilangan, kilometer dan sebagainya serta membandingkan dengan matlamat asal program/projek.

IV. IMPAK PROJEK

Bahagian ini menyatakan kesan impak program/projek kepada golongan sasaran.

V. ISU/MASALAH PELAKSANAAN PROJEK

Bahagian ini menyatakan secara menyeluruh isu-isu atau masalah yang dihadapi semasa pelaksanaan program/projek atau masalah-masalah lain yang berkaitan dengannya.

VI. CARA MENGATASI MASALAH

Bahagian ini menjelaskan usaha-usaha yang telah diambil oleh Kementerian/Agensi bagi mengatasi masalah dan kelembapan yang dialami dalam tempoh RMKe7.

VII. SYOR/MAKLUMBALAS

Bahagian ini menyatakan dengan jelas mengenai syor dan cadangan yang telah dan akan diambil bagi mengatasi kelemahan dan masalah dari segi pencapaian sebenar.

VIII. KESIMPULAN

Kementerian/Agensi diminta membuat satu kesimpulan mengenai pencapaian matlamat Kementerian/Agensi dalam RMKe7 dan pengharapan dalam RMKe8.

**LAPORAN PENCAPAIAN MATLAMAT DASAR
RRJP2 DAN RMKe7
(PELAKSANAAN DASAR DAN PROGRAM)**

KEMENTERIAN :
AGENSI :

I. KENYATAAN DASAR

Bahagian ini menjelaskan kenyataan dasar Rancangan Malaysia Ketujuh bagi Kementerian/Agensi berkenaan. Sebagai contoh:

- (i) Kerajaan akan terus membantu kemasukan usahawan Bumiputera dalam bidang perniagaan dengan menyediakan bantuan atau menggalakkan sektor swasta menyediakan jenis bantuan tidak berpakej. (per. 3.51, m.s. 100)

II. LAPORAN PENCAPAIAN

Bahagian ini menyatakan dengan jelas laporan pencapaian dalam kualiti, kuantiti dan kos yang telah dicapai berdasarkan kepada kenyataan matlamat dasar berkaitan. Di samping itu, Kementerian/Agensi diminta menyatakan/menyenaraikan tindakan yang telah diambil bagi mencapai matlamat yang telah ditetapkan termasuk menyatakan indikator pengukuran yang digunakan.

III. SYOR/MAKLUMBALAS

Bahagian ini menyatakan dengan jelas mengenai syor dan cadangan yang telah dan akan diambil bagi mengatasi kelemahan dan masalah dari segi pencapaian sebenar.

KANDUNGAN RINGKASAN PROJEK
(Kira-kira 2-3 muka surat)

I. LATAR BELAKANG PROJEK

Bahagian ini menyediakan satu latar belakang ringkas mengenai cadangan projek termasuklah lokasi dan keadaan semasa. Ia juga menerangkan beberapa halangan dan potensi-potensi pembangunan dan bagaimana projek yang dicadangkan mempunyai hubungan dengan objektif-objektif negara, negeri dan/atau sektor.

II. OBJEKTIF PROJEK

Bahagian ini menyatakan dengan jelas objektif yang hendak dicapai melalui pelaksanaan projek. Adalah lebih baik jika objektif, di mana mungkin, dinyatakan dalam sebutan kuantiti yang tepat.

III. KOMPONEN PROJEK

Bahagian ini mentakrifkan dengan jelas berbagai-bagai komponen yang perlu dimasukkan untuk mencapai objektif yang ditentukan. Ia juga menyatakan alternatif-alternatif teknik asas yang boleh diperolehi, anggaran pengeluaran dan pengenalpastian teknologi-teknologi yang dapat diperolehi serta potensi-potensinya untuk diperbaiki.

IV. ANGGARAN KOS PROJEK

Bahagian ini menyediakan anggaran kasar jumlah kos projek termasuk kos modal serta kos operasi dan penyelenggaraan. Ini bukanlah penyediaan kos secara terperinci tetapi merupakan satu penunjuk mengenai berapa banyak kos yang terlibat. Unit kos boleh digunakan untuk memperolehi anggaran jumlah kos. Di samping itu, keperluan aliran tunai dalam tempoh RMKe8 perlu disediakan.

V. OUTPUT DAN FAEDAH YANG DIJANGKA DARIPADA PROJEK

Bahagian ini menjelaskan saiz dan bentuk permintaan atau pasaran bagi keluaran atau perkhidmatan yang dihasilkan oleh projek itu. Ianya menyatakan faedah-faedah yang diharap atau dijangkakan iaitu termasuklah bilangan dan jenis atau kawasan-kawasan sasaran, pencapaian terhadap pembangunan yang lebih seimbang dari segi pembangunan wilayah, bandar dan desa serta kesan kepada alam sekitar dan sumber asli.

VI. JUSTIFIKASI PROJEK

Bahagian ini menyediakan justifikasi pemilihan projek ini termasuk anggaran kasar mengenai pulangan kewangan/ekonomi dan pencapaian objektif-objektif polisi tertentu.

VII. MAKLUMAT TAMBAHAN

Bahagian ini menunjukkan sebarang halangan yang besar atau faktor-faktor umum lain yang berkemungkinan mendatangkan kesan yang besar ke atas projek yang dirancangan.

**PENYEDIAAN RANCANGAN MALAYSIA KELAPAN, 2001-2005
PANDUAN PENYEDIAAN LAPORAN OLEH
UNIT PERANCANG EKONOMI NEGERI/KERAJAAN NEGERI**

1. Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) akan bertanggungjawab untuk menyelaraskan kerja-kerja perancangan dan menyediakan laporan keseluruhan berasaskan laporan yang dikemukakan oleh Jabatan/Agensi/Badan Berkanun di bawah Kementerian Persekutuan di peringkat negeri bagi negeri berkenaan. Dalam hal ini, program/projek di bawah Jabatan/Agensi Persekutuan/Badan Berkanun di peringkat negeri berkenaan hendaklah diambil kira selain daripada projek-projek pembiayaan Kerajaan Negeri sendiri untuk menggambarkan usaha pembangunan keseluruhannya dan kesan sosio-ekonomi ke atas negeri berkenaan.

2. UPEN hendaklah mengemukakan laporan yang mengandungi bahagian-bahagian utama seperti berikut:

(a) RINGKASAN :

Bahagian ini hendaklah mengandungi ringkasan laporan serta kesimpulan-kesimpulan dan perakuan-perakuan utama yang terdapat di dalam laporan tersebut.

(b) OBJEKTIF/MATLAMAT PEMBANGUNAN NEGERI :

UPEN hendaklah menerangkan dasar, matlamat dan strategi negeri berkenaan bagi tempoh RMKe8 dan ianya hendaklah selaras dan berteraskan dasar dan strategi yang dinyatakan di dalam Pekeliling ini. UPEN juga hendaklah menyediakan matlamat pembangunan negeri secara kuantitatif dari segi kadar pertumbuhan ekonomi, tahap pendapatan dan kualiti hidup, kadar kemiskinan dan kadar pengangguran.

(c) ISU-ISU UTAMA PEMBANGUNAN :

UPEN hendaklah juga menjelaskan isu-isu utama di peringkat negeri yang menjadi penghalang kepada pertumbuhan ekonomi, pembangunan sektor-sektor dan peningkatan pendapatan dan taraf hidup di negeri berkenaan. Di dalam penyediaan laporan ini, UPEN hendaklah membangkitkan isu dan masalah yang berkaitan dengan perancangan pembangunan seperti masalah infrastruktur di sesuatu kawasan, ketidakpelbagaian ekonomi, masalah buruh, kemiskinan dan sebagainya. Isu-isu sedemikian adalah penting kepada perancang dasar untuk menggubal dan mencadangkan strategi-strategi baru yang lebih berkesan ke arah meningkatkan lagi pertumbuhan ekonomi di samping dapat menggunakan sumber dengan lebih cekap.

(d) KEMAJUAN PEMBANGUNAN SETIAP SEKTOR :

Penilaian hendaklah dibuat dari segi kemajuan keseluruhan kewangan dan fizikal pelaksanaan program pembangunan bagi setiap sektor di bawah RMKe7 di negeri masing-masing bagi program/projek yang dibiayai oleh Kerajaan Persekutuan dan Negeri. Pengelasan mengikut sektor-sektor pertanian, perhutanan, perikanan, perlombongan, perindustrian, pengangkutan (darat, laut dan udara), perhubungan, pelancongan, pendidikan, kesihatan, perumahan dan kemudahan awam (bekalan air paip dan elektrik). Laporan perlu meliputi aspek-aspek penduduk yang menerima faedah serta masalah pembangunan dan pelaksanaan di setiap sektor. Selain dari itu, satu jadual lengkap program/projek RMKe7 juga perlu disediakan bagi projek yang dibiayai di bawah peruntukan pembangunan Kerajaan Negeri. Maklumat yang perlu disediakan di dalam jadual tersebut antaranya ialah kos projek, peruntukan yang diluluskan di bawah RMKe7 dan jumlah perbelanjaan.

Senarai Nama-Nama Bandar Mengikut Negeri

JOHOR	MELAKA	PERLIS	SELANGOR
Bandar Maharani (Muar)	Ayer Keroh	Kangar	Ampang
Bandar Penggaram (Batu Pahat)	Bukit Baru		Ampang/Ulu Kelang
Bukit Bakri	Klebang	PULAU PINANG	Banting
Johor Bahru	Melaka	Ayer Itam	Bt 9 Cheras/Sg.Raya/T.Suntex
Kluang		Bukit Mertajam	Gombak Setia
Kota Tinggi	NEGERI SEMBILAN	Butterworth	Taman Perwira
Kulai	Bahau	Gelugor	Jenjarom
Labis	Kuala Pilah	Georgetown	Kajang & Sungai Chua
Mersing	Port Dickson	Nibong Tebal	Kg Baru Sungai Buloh
Pasir Gudang	Seremban	Perai	Kg Pandan Dalam
Pekan Nemas	Tampin	Permatang Kuching	Klang
Pontian Kecil		Sungai Ara	Kuala Kubu Baru
Segamat	PAHANG	Tanjong Bunga	Kuala Selangor
Sekudai	Bentong	Tanjong Tokong	Kuchai
Senai	Jerantut	Val D'or	Petaling Jaya
Tangkak	Kuala Lipis		Rawang
Ulu Tiram	Kuantan	SABAH	Sekinchan
Yong Peng	Mentakab	Keningau	Selayang Baru
	Raub	Kota Kinabalu	Semenyih
KEDAH	Temerloh	Kudat	Seri Kembangan
Alor Setar		Kunak	Shah Alam
Bedong	PERAK	Lahad Datu	Subang
Gurun	Ayer Tawar	Ranau	Kg Baru Subang
Jitra	Bagan Serai	Sandakan	Kg Melayu Subang
Kuah	Batu Gajah	Semporna	Sungai Besar
Kuala Kedah	Bidor	Tawau	Taman Greenwood
Kulim	Ipoh		Taman Gombak
Sungai Petani	Kampar	SARAWAK	
	Kampung Koh	Bintulu	TERENGGANU
KELANTAN	Kuala Kangsar	Kuching	Dungun
Gua Musang	Lawan Kuda Baharu	Limbang	Kemaman
Kadok	Lumut	Miri	Kerteh
Kota Bharu	Pantai Remis	Sarikei	Kuala Terengganu
Kuala Krai & Guchil	Parit Buntar	Sibu	Marang
Pangkal Kalong	Simpang Empat (Sitiawan)	Sri Aman	
Pasir Mas	Sungai Siput Utara		
Peringat	Taiping	W.PERSEKUTUAN	
Tanah Merah	Tanjong Malim	- KUALA LUMPUR	
Tumpat	Tapah	- LABUAN	
Wakaf Baru	Teluk Intan	Bandar Labuan	

Sumber : Laporan Kiraan Permulaan Bagi Kawasan Bandar dan Luar Bandar, Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 1991, Jabatan Perangkaan Malaysia, Kuala Lumpur.